

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

СТРАТЕШКИ ПЛАН

ЗА ПЕРИОДОТ 2021 – 2024 г.

Стратешкиот план на Државната изборна комисија (ДИК) за периодот 2021-2024 е дел од проектот „Поддршка на изборни реформи“ на Швајцарската амбасада, имплементиран од Меѓународната фондација за изборни системи (ИФЕС) и Националниот младински совет на Македонија (НМСМ). Искажаните ставови, мислења и содржини не ги отсликуваат ставовите и мислењата на донаторот, проектот или имплементаторите.

СОДРЖИНА

ВОВЕД	7
ЦЕЛ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН НА ДИК ЗА ПЕРИОДОТ 2021–2024 ГОДИНА	8
ПРЕГЛЕД НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ ЗА ПЕРИОДОТ 2021-2024 ГОДИНА	9
ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИТЕ И ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ПЕРИОДОТ 2021-2024 ГОДИНА	14
РАМКА И МЕХАНИЗМИ ЗА СЛЕДЕЊЕ И РЕВИЗИЈА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН	23
П Р И Л О З И	25
ПРИНЦИПИ НА РАБОТА НА ДИК	26
ПРАВНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА ДИК	31

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ

Државната изборна комисија (ДИК) е стручна, професионална и независна институција која во својата работа се раководи согласно Уставот, законите и општоприфатените меѓународни стандарди и конвенции. Следејќи ги светските трендови, ДИК воведува и нови технологии за изборниот процес, сè со цел на сите чинители во изборниот процес да им овозможи подеднаков пристап во остварувањето на своето избирачко право, но и за успешно спроведување на изборите.

Државната изборна комисија работи континуирано и фокусирано и во услови на пандемија. И во вакви услови изготви, Предлог стратешки план, кој го опфаќа периодот 2021-2024 година, а кој претставува континуитет на претходните стратешки планови, со дополнувања кои претставуваат значаен патоказ за стратешките насоки, цели и активности. Јас како претседател, заедно со членовите на Државната изборна комисија сме свесни за предизвикот пред кој се наоѓаме, и токму затоа подготвивме стратешки план, кој ќе одговори на сите отворени прашања, при тоа следејќи ги сите универзални норми и принципи.

Стратешкиот план за 2021-2024 е производ на заложбите, разговорите и сугестиите на сите вклучени во изборниот процес, сè со цел организирање на фер и слободни демократски избори. Основната цел на овој план е да постави четиригодишна стратегија за унапредување на работата на ДИК преку одржување на кредибилен изборен систем, постојано унапредување на изборниот процес и постојана поддршка на сите учесници во изборите во остварувањето на нивните избирачки права.

За да се постигне тоа, учесниците утврдија седум приоритети, односно зголемување на квалитетот на подзаконските акти и нивната ефикасна примена, унапредување на начинот и постапката на водење на избирачкиот список, потоа подобрување на ефикасноста на активностите меѓу изборните активности, зголемување на свесноста, знаењата и довербата на граѓаните за изборниот процес, унапредување на знаењата и вештините на изборната администрација за спроведување на изборниот процес, подобрување на внатрешната организација и функционирање, како и интегрирање на родовите аспекти во активностите на ДИК.

Со успешно спроведување на овој план се надеваме дека ќе придонесе кон реализација на фер и демократски избори, притоа почитувајќи ги сите демократски права.

Државна изборна комисија
Претседател
Проф. д-р Александар Даштевски

ВИЗИЈА на Државната изборна комисија

Државната изборна комисија како стручна, професионална и независна институција, во своето работење се раководи согласно Уставот, законите и општоприфатените меѓународни стандарди, конвенции и добрите практики во изборите. Во чекор со светските текови, ДИК воведува нови технологии за унапредување на изборниот процес. Преку ефикасно и ефективно спроведување на изборниот процес, ДИК обезбедува сите чинители во изборниот процес да имаат еднаков пристап до остварување на своите изборни права.

МИСИЈА на Државната изборна комисија

Државната изборна комисија гарантира еднакво, општо и неопредметно избирачко право, кое се остварува на слободни избори со тајно гласање и обезбедува рамноправни услови за сите учесници во изборниот процес. Државната изборна комисија преку успешно спроведување на изборите го поставува фундаментот на демократијата и придонесува за зголемена доверба во изборниот процес и демократизација на институциите на Република Северна Македонија.

УСТАВНОСТ И ЗАКОНИТОСТ во работењето

Во своето работење ДИК го применува Уставот, законите и подзаконските акти на Република Северна Македонија и ги почитува меѓународните стандарди и добрите изборни практики.

Членови на Државната изборна комисија

Александар Даштевски - претседател

Дитмире Шеху - потпретседател

Борис Кондарко - член

Оливер Ристовски - член

Радица Ристеска - член

Бобан Стојаноски - член

Кренар Лога - член

ВОВЕД

Стратешкиот план на Државната изборна комисија (во понатамошниот текст ДИК) се однесува на периодот 2021-2024 година и претставува своевиден патоказ кој го насочува работењето на ДИК преку стратешките насоки, цели и активности дефинирани во него.

Комплексноста на околностите што ја наметна состојбата предизвикана од пандемијата КОВИД-19 влијаеше врз изготвувањето на планот, но не ја попречи партиципативноста на процесот.

Имено, претседателот и членовите на ДИК, како и вработените во стручната служба на ДИК, активно учествуваа во изготвувањето на овој документ преку:

- Преглед на постигнатите резултати, исполнување на заложбите и активностите од претходниот стратешки план
- Учество на еднодневна работилница (ноември 2020 г.) со цел ревидирање на мисијата, визијата и вредностите на ДИК, како и спроведување на СВОТ анализа и ревидирање на стратешките приоритети
- Учество на дводневна работилница (25ти и 26ти февруари 2021 г.) во текот на која беа финализирани поставените стратешки приоритети и беше поставен нов, дополнителен стратешки приоритет, како и стратешките цели и активности кои ќе доведат до исполнување на овие приоритети. Дополнително, на работилницата беа ревидирани и поставени индикаторите со кои ќе се мери успешноста на овие активности
- Давање дополнителен придонес со цел финализирање на изготвената нацрт верзија на стратешкиот план

Резултат на горенаведените активности е овој Стратешки план кој детално прикажува на кој начин и со кои дејствија ДИК ќе се залага да ја реализира својата четиригодишна стратегија.

ЦЕЛ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН НА ДИК ЗА ПЕРИОДОТ 2021 – 2024 ГОДИНА

Основна цел на стратешкиот план е да постави среднорочна, четиригодишна стратегија за унапредување на работата на ДИК преку одржување на кредибилен изборен систем, континуирано унапредување на изборниот процес и постојана поддршка на сите учесници во изборите во остварувањето на нивните избирачки права. При тоа, ДИК ќе продолжи да работи во согласност со меѓународните стандарди и добрите практики заради спроведување на квалитетни изборни процеси, да ја гарантира својата професионалност и независност, да ги јакне своите капацитети, да ја зголеми информираноста на јавноста како и да обезбеди еднаков родов пристап во сите сфери од своите надлежности.

За да го постигне ова, стратешкиот план на ДИК за 2021–2024 година ги содржи следниве седум приоритети, кои се во согласност со мисијата, визијата и фокусот на делување на ДИК:

- 1.** Зголемување на квалитетот на подзаконските акти и нивната ефикасна примена
- 2.** Унапредување на начинот и постапката на водење на избирачкиот список
- 3.** Подобрување на ефикасноста на активностите меѓу изборните органи
- 4.** Зголемување на свесноста, знаењето и довербата на граѓаните за изборниот процес
- 5.** Унапредување на знаењето и вештините на изборната администрација за спроведување на изборниот процес
- 6.** Подобрување на внатрешната организација и функционирање на ДИК
- 7.** Интегрирање на родовите аспекти во активностите на ДИК

ПРЕГЛЕД НА ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ

ЗА ПЕРИОДОТ 2021-2024 ГОДИНА

ПРИОРИТЕТ 1

ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ПОДЗАКОНСКИТЕ АКТИ И НИВНАТА ЕФИКАСНА ПРИМЕНА

Со зголемување на квалитетот на подзаконските акти донесени од ДИК, ќе се воспостават јасни и прецизни процедури во постапувањето на Комисијата. Со нивната примена ќе се унапреди ефикасноста и функционалноста, ќе се подобри квалитетот на работењето на ДИК, ќе се зголеми транспарентноста, јавноста и отчетноста како и професионалноста, непристрасноста и деполитизацијата во работата на ДИК. На овој начин ќе се зголеми и довербата на јавноста и на сите засегнати страни во ДИК и во изборните процеси.

Зголемувањето на квалитетот на подзаконските акти и нивната ефикасна примена е приоритет кој ќе придонесе за унапредување на исполнувањето на целите кои се поставени во насока на подобрување на работата на изборните органи. Систематизацијата на прописите и изработката на регистар за секој вид на избори, ќе го подобри следењето на подзаконските акти и нивното навремено дополнување и изменување, а со тоа ќе се постигне нивна достапност и полесна применливост од страна на сите учесници во изборниот процес.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

- Цел 1.1** Унапредување на постапката за донесување на подзаконските акти од страна на ДИК
- Цел 1.2** Систематизирање на изборните правни прописи и овозможување истите да бидат подостапни за примена за сите учесници во изборниот процес

ПРИОРИТЕТ 2

УНАПРЕДУВАЊЕ НА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ВОДЕЊЕ НА ИЗБИРАЧКИОТ СПИСОК

Со унапредување на начинот и постапката за водење на избирачкиот список и целите кои се поставени за реализација на овој приоритет, ќе се заокружи законската обврска за целосно преземање на избирачкиот список од страна на ДИК. Имено, иако во законот е наведено дека избирачкиот список го води ДИК, организационо-техничката и методолошка обработка на истиот сè уште ја води Државниот завод за статистика задолжен со оваа активност согласно член 194 став 2 од Изборниот законик.

Во завршна фаза е изработката на посебното софтверско решение за менаџирање со податоците на гласачите (VIMS) во кое ќе бидат интегрирани сите активности и заложби на ДИК во насока на дополнително ажурирање на точноста на податоците во Избирачкиот список.

ДИК, која е единствено надлежна за водење и ажурирање на избирачкиот список и избирачкото право, има обврска за постојано унапредување на процесот и начинот на водењето и ажурирањето на избирачкиот список. Дополнително, размената на информации со останатите институции ќе придонесе за точноста и ажурноста на избирачкиот список што ќе има позитивен ефект и ќе резултира со зголемена доверба на јавноста и на сите учесници во избирачкиот список и изборите во целина.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ја постави следнава цел:

Цел 2.1 Воспоставување на систем за евидентирање на избирачкото право и водење на избирачкиот список

ПРИОРИТЕТ 3

ПОДОБРУВАЊЕ НА ЕФИКАСНОСТА НА АКТИВНОСТИТЕ МЕЃУ ИЗБОРНИТЕ ОРГАНИ

Со подобрувањето на ефикасноста на активностите меѓу изборните органи, директно ќе се влијае врз подобрување на ефикасноста на самиот изборен процес. Тоа, пред сè, ќе се постигне преку унапредување на процесот на предавање, примање и чување на изборниот материјал,

преку постигнување на стандардизација на истиот, подобрување на услугите кои се даваат на ДИК за време на изборите, но и со зголемување на координацијата и комуникацијата со пониските нивоа на изборните органи и подрачните одделенија.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

- Цел 3.1** Подобрување на предавањето, примањето и чувањето на изборните материјали
- Цел 3.2** Подобрен квалитет и ефикасност на услугите кои се даваат на ДИК за време на изборите
- Цел 3.3** Зголемена координација и комуникација со пониските нивоа на изборни органи и подрачните одделенија на ДИК

ПРИОРИТЕТ 4

ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА СВЕСНОСТА, ЗНАЕЊАТА И ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ ЗА ИЗБОРНИОТ ПРОЦЕС

Зголемената свесност, знаење и доверба на граѓаните во изборниот процес е од клучна важност за ДИК. Со зголемување на свесноста на граѓаните за важноста на нивното учество во изборите се дава поголема важност и легитимитет на демократските процеси во државата кои произлегуваат од гласањето (формирање на влада, претседател на држава итн.). Зголемувањето на знаењето на граѓаните поврзано со изборниот процес овозможува тие да се подобро запознаени со нивните права и обврски што се однесуваат на изборниот процес, како и во врска со постапките и функционирањето на изборните органи. Ова, од друга страна, би водело кон елиминирање на потенцијални нерегуларности кои би можеле да произлезат од недоволното познавање на процесот. Зголемувањето на свесноста и знаењето на граѓаните ќе придонесе и за зголемување на довербата на граѓаните во ДИК.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

- Цел 4.1** Подготовка на нови програми за едукација на граѓаните и гласачите
- Цел 4.2** Употреба на нови техники и методи за едукација на граѓаните и гласачите

ПРИОРИТЕТ 5

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗНАЕЊАТА И ВЕШТИНИТЕ НА ИЗБОРНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРНИОТ ПРОЦЕС

Со унапредените знаења и вештини на изборната администрација, ДИК ќе осигура доследно почитување на сите законски одредби од Изборниот законик. Изборната администрација ќе стекне знаења и вештини за навремено да одговори на можните предизвици пред, за време на, и по изборите.

Со исполнување на овој приоритет, ДИК очекува да има зајакната база на обучувачи кои имаат соодветно ниво на вештини и знаења, со цел да можат да ја едуцираат целата изборна администрација (над 36.000 лица) во многу краток временски период, преку унифицирана сеопфатна обука.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

Цел 5.1 Унапредување на програмите, техниките и методите за едукација на изборната администрација

Цел 5.2 Континуиран професионален развој за едукатори

ПРИОРИТЕТ 6

ПОДОБРУВАЊЕ НА ВНАТРЕШНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ДИК

Подобрувањето на внатрешната организација и функционирањето на ДИК е во директна корелација со непреченото исполнување на нејзината мисија. Токму затоа, шестиот приоритет се стреми да ја подобри организациската структура и распределбата на одговорности и задачи во стручната служба на ДИК преку воведување на внатрешни процедури за клучните работни процеси, уредување на работењето на помошните тела, како и воведување на методолошки пристап во управувањето со човечките ресурси што ќе го подобри и внатрешниот менаџмент во ДИК. Сето ова ќе биде поддржано од соодветно подобрена ИКТ инфраструктура и воведување на адекватни безбедносни стандарди.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

Цел 6.1 Подобрена организациска структура и распределба на одговорности во стручната служба на ДИК

- Цел 6.2** Воведување на систем за управување со стручната служба за време на изборен процес
- Цел 6.3** Подобен внатрешен менаџмент и хоризонтална и вертикална комуникација
- Цел 6.4** Подобрување на ИКТ инфраструктура, вмрежени и интероперабилни системи и зголемување на безбедноста на ИКТ системите
- Цел 6.5** Модерен процес на планирање, управување и известување за финансиските ресурси во ДИК

ПРИОРИТЕТ 7

ИНТЕГРИРАЊЕ НА РОДОВИТЕ АСПЕКТИ ВО АКТИВНОСТИТЕ НА ДИК

Меѓународните практики покажуваат дека изборната комисија која интегрира аспекти на родова еднаквост во својата работа може да има важна улога во зголемувањето на учеството на жените во изборните процеси. За ДИК, вклучувањето на родовите аспекти и интегрирањето на родово сензитивните практики се новина и со овој стратешки план се воведуваат за прв пат, како израз на подготвеност на институцијата за истите.

За да го оствари овој приоритет, ДИК ги постави следниве цели:

- Цел 7.1** Интегрирање на родовите аспекти во внатрешното функционирање на ДИК
- Цел 7.2** Интегрирање на родовите аспекти во изборните активности на ДИК

ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИТЕ И ИНДИКАТОРИТЕ ЗА ПЕРИОДОТ 2021-2024 ГОДИНА

ПРИОРИТЕТ 1 – ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ПОДЗАКОНСКИТЕ АКТИ И НИВНАТА ЕФИКАСНА ПРИМЕНА			
ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ	
Цел 1.1 Унапредување на постапката за донесување на подзаконски акти од страна на ДИК	1.1.1 Воспоставување на систем за проценка на применливоста на подзаконски акти	<i>1.1.1.1 Подготвена и донесена методика /методологија за проценка на применливоста на подзаконски акти</i>	
		<i>1.1.1.2 Одржана обука за вработените за спроведување на методиката за проценка на применливоста на подзаконските акти</i>	
	1.1.2 Зголемување на транспарентноста, инклузивноста и ефикасноста на постапката на ДИК за донесување на подзаконски акти	1.1.2.1 Број на одржани консултации со чиниџелиите	<i>1.1.2.1 Број на формулари и обрасци за изборите составени на располагање на јавноста, вклучувајќи ги политичките партии, граѓанското општество и избирачите (преку веб-страницата на ДИК, електронска дистрибуција, медиумско информирање, едукација, итн.)</i>
		1.1.2.2 Број на формулари и обрасци за изборите составени на располагање на јавноста, вклучувајќи ги политичките партии, граѓанското општество и избирачите (преку веб-страницата на ДИК, електронска дистрибуција, медиумско информирање, едукација, итн.)	
	1.1.3 Постојано следење на подзаконските акти и нивно дополнување и изменување	1.1.3.1 Број на изменети подзаконски акти	<i>1.1.3.1 Број на изменети подзаконски акти</i>
		1.1.3.2 Број на дојдени подзаконски акти	<i>1.1.3.2 Број на дојдени подзаконски акти</i>
1.1.3.3 Број на изменети и дојдени подзаконски акти		<i>1.1.3.3 Број на изменети и дојдени подзаконски акти</i>	
Цел 1.2 Систематизирање на изборните правни прописи и овозможување истите да бидат достапни за примена за сите учесници во изборниот процес	1.2.1 Преглед на актите по применливост	<i>1.2.1.1 Број на направени прегледи</i>	
	1.2.2 Изготвување на регистар по видови на избори	<i>1.2.2.1 Изготвен регистар</i>	
	1.2.3 Овозможување на лесен пристап до изборните прописи за учесниците во изборниот процес	1.2.3.1 Воспоставена софтверска и ажурирана база на податоци	<i>1.2.3.1 Воспоставена софтверска и ажурирана база на податоци</i>
		1.2.3.2 Креирана функционална електронска платформа за барање и лесен пристап до изборните податоци	<i>1.2.3.2 Креирана функционална електронска платформа за барање и лесен пристап до изборните податоци</i>

**ПРИОРИТЕТ 2 – УНАПРЕДУВАЊЕ НА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА
ЗА ВОДЕЊЕ НА ИЗБИРАЧКИОТ СПИСОК**

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
<p>Цел 2.1 Воспоставување на систем за евидентирање на избирачкото право и водење на избирачкиот список</p>	<p>2.1.1 Креирање на функционален информатички систем за организационо - техничка и методолошка обработка на Избирачкиот список и електронско управување со податоците на избирачите, избирачките места и изборните единици</p>	<p>2.1.1.1 <i>Съставен во функција информатички систем за организационо – техничка и методолошка обработка на Избирачкиот список за следните избори</i></p> <p>2.1.1.2 <i>Број на обуки за вработените во ДИК за примена на системот</i></p>
	<p>2.1.2 Усогласување на подзаконските акти за ажурирање на избирачкиот список</p>	<p>2.1.2.1 <i>Број на усогласени подзаконски акти</i></p>
	<p>2.1.3 Создавање услови за размена на податоци со релевантните институции во рамки на системот за интероперабилност</p>	<p>2.1.3.1 <i>Број на склучени меморандуми за соработка во делото на размена на податоци со институциите, во рамки на системот за интероперабилност</i></p>
	<p>2.1.4 Унапредување на постапката и на системот за пријавување за гласање во странство</p>	<p>2.1.4.1 <i>Унапредена постапка за пријавување за гласање во странство согласно воспоставениот информатички систем за организационо – техничка и методолошка обработка на избирачкиот список</i></p>

ПРИОРИТЕТ 3 – ПОДОБРУВАЊЕ НА ЕФИКАСНОСТА НА АКТИВНОСТИТЕ МЕЃУ ИЗБОРНИТЕ ОРГАНИ

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
Цел 3.1 Унапредување на процесот на предавање, примање и чување на изборните материјали	3.1.1 Воспоставување на пишани процедури за примопредавање на изборниот материјал од ДИК на ОИК; ОИК на ИО и обратно; ОИК на ДИК	<i>3.1.1.1 Број на изготвени процедури</i>
Цел 3.2 Подобрен квалитет и ефикасност на услугите кои се даваат на ДИК за време на изборите	3.2.1 Реализација на потребните набавки на навремен и транспарентен начин	<i>3.2.1.1 Број на поштајки за набавки со директно прејоварање без прејходно објавување оглас</i>
Цел 3.3 Зголемена координација и комуникација со пониските нивоа на изборни органи и подрачните одделенија на ДИК	3.3.1 Дефинирање на постапка - со упатство или со насока - за комуникација на ДИК со ОИК и ИО	<i>3.3.1.1 Утврдена поштајка за комуницирање</i>

ПРИОРИТЕТ 4 – ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА СВЕСНОСТА, ЗНАЕЊЕТО И ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ ЗА ИЗБОРНИОТ ПРОЦЕС

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
<p>Цел 4.1 Подготовка на нови програми, техники и методи за едукација на граѓаните и гласачите</p>	4.1.1 Подобрување на програмите за едукација на граѓаните и гласачите, вклучувајќи и прилагодени програми за посебни категории избирачи	<p>4.1.1.1 Подобрени програми за едукација на граѓанинџе и избирачкиџе за начинот на гласање и осигурување на гласачкојто право</p> <p>4.1.1.2 Подобрени програми за едукација на посебниџе категории на гласачи</p>
	4.1.2 Сертифицирање на кампањите за едукација и информирање на граѓаните	4.1.2.1 Број на сертифицирани кампањи
	4.1.3 Подготовка на кампањи за непосредна комуникација со јавноста за предизборно информирање на граѓаните и нивно емитување во соодветни медиуми	4.1.3.1 Број на кампањи за предизборно информирање на граѓанинџе и гласачиџе
		4.1.3.2 Број на медиуми кои џи прикажуваат кампањиџе
		4.1.3.3 Број на подготвени информативни материјали за избирачкиџе
		4.1.3.4 Број на подготвени материјали за посебни групи на избирачи
		4.1.3.5 Број на дистрибуирани материјали
		4.1.3.6 Број на развиени видеа
		4.1.3.7 Број на развиени симулации
	4.1.4 Креирање на кампања за јакнење на довербата на граѓаните во избирачкиот список и нивна соработка при водењето и ажурирањето на избирачкиот список	4.1.4.1 Број на сироведени кампањи
		4.1.4.2 Процент на граѓани со зголемена доверба во ДИК
		4.1.4.3 Број на медиуми кои џи прикажуваат кампањиџе
		4.1.4.4 Број на брифинзи/ презентации со целниџе групи за прашања во врска со избирачкиот список

ПРИОРИТЕТ 4 – ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА СВЕШНОСТА, ЗНАЕЊЕТО И ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ ЗА ИЗБОРНИОТ ПРОЦЕС

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
Цел 4.2 Употреба на нови техники и методи за едукација на граѓаните и гласачите	4.2.1 Унапредување на информативните материјали за едукација на граѓаните (видео записи, постери, флаери итн.)	4.2.1.1 Број на прикажувани/ сџоделувани едукативни и информативни материјали
		4.2.1.2 Број на медиуми со кои се сџоделувани едукативни и информативни материјали
		4.2.1.3 % на испитаници кои учествувале во анкетиите и кои се искажале позитивно за информативните материјали за едукација
	4.2.2 Креирање и редовно ажурирање на електронски страници и интерактивни мрежи (Facebook, Twitter), за време на изборен процес и помеѓу изборите;	4.2.2.1 Број на објави на Фејсбук (Facebook) страници на ДИК на неделна основа за време на изборниот период
		4.2.2.2 Број на објави на Твитер (Twitter) страници на ДИК на неделна основа за време на изборниот период
		4.2.2.3 Број на објави на Фејсбук (Facebook) страници на ДИК на неделна основа во периодот помеѓу изборите;
		4.2.2.4 Број на објави на Твитер (Twitter) страници на ДИК на неделна основа во периодот помеѓу изборите
4.2.3 Креирање и периодично објавување на електронски билтен за активностите на ДИК;	4.2.3.1 Број на електронски билтени за активностите на ДИК објавени на годишно ниво	

ПРИОРИТЕТ 5 – УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗНАЕЊАТА И ВЕШТИНИТЕ НА ИЗБОРНАТА АДМИНИСТРАЦИЈА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗБОРНИОТ ПРОЦЕС

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
Цел 5.1 Унапредување на програмите, техниките и методите за едукација на изборната администрација	5.1.1 Ажурирање на програмите за едукација на изборната администрација	5.1.1.1 Број на усвоени програми за едукација на граѓанинџе и гласачиџе
	5.1.2 Унапредување на материјалите за едукација на изборната администрација (прирачник, видео прирачник, презентации, онлајн курсеви итн.)	5.1.2.1 Број на усвоени едукативни материјали за изборната администрација
		5.1.2.2 % на испитаници кои даде максимална оценка за едукативниџе материјали
	5.1.3 Воведување на креативни алатки за континуирана, интерактивна и индивидуализирана едукација на изборната администрација (пр. вебинар, онлајн тестови)	5.1.3.1 Број на креативни алатки за едукација сџавени во функција
		5.1.3.2 Број на развиени, усвоени и објавени вебинари на веб сџраницаџа на ДИК
5.1.3.3 Број на корисници на новиџе он-лајн решенија		
5.1.4 Сертифицирање на обуките кои ДИК ги спроведува за членовите на изборните органи на пониски нивоа	5.1.4.1 Број на сертифицирани обуки за едукација на изборниџе органи сџавени во функција	
Цел 5.2 Континуиран професионален развој на едукатори	5.2.1 Спроведување обуки за едукатори	5.2.1.1 Број на реализирани обуки за едукатори
	5.2.2 Унапредување на програмата за обука и напредната обука за едукатори	5.2.2.1 Креирана унајредена програма за континуирана обука на едукатори јред следниџе избори
		5.2.2.2 Креирана унајредена програма за најредна континуирана обука на едукатори јред следниџе избори
	5.2.3 Користење на БРИЏ (BRIDGE -Building Resources in Democracy, Governance, and Elections) методологијата при спроведувањето на континуираната обука за едукатори	5.2.3.1 Број на сјроведени обуки за едукатори со корисџење на БРИЏ (BRIDGE) методологијаџа

ПРИОРИТЕТ 6 – ПОДОБРУВАЊЕ НА ВНАТРЕШНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИРАЊЕ

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
Цел 6.1 Подобрена организациска структура и распределба на одговорности во стручната служба на ДИК	6.1.1 Донесување и спроведување на внатрешните процедури за работните процеси	<i>6.1.1.1 Воведен ИСО 9001:2015 стандард за квалитет</i>
Цел 6.2 Воведен систем за управување со стручната служба за време на изборен процес	6.2.1 Воведување методолошки пристап во планирањето и управувањето со човечките ресурси	<i>6.2.1.1 Развиена и усвоена методологија во планирањето и управувањето со човечките ресурси;</i> <i>6.2.1.2 Донесени годишни планови за вработување согласно утврдена методологија.</i>
	6.2.2 Проценка на потребите за обука и спроведување функционални програми за специјализирани обуки на вработените	<i>6.2.2.1 Спроведена проценка на потребите за обука ажурирана на годишно ниво</i> <i>6.2.2.2 Идентификувани внатрешни и надворешни можности и финансиски ресурси за учество и/или организирање на специјализирани обуки</i>

ПРИОРИТЕТ 6 – ПОДОБРУВАЊЕ НА ВНАТРЕШНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИРАЊЕ

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
<p>Цел 6.3 Подобрен внатрешен менаџмент и хоризонтална и вертикална комуникација</p>	6.3.1 Донесување и ефективна имплементација на нов Деловник за работа на ДИК	6.3.1.1 Усвоен нов Деловник на ДИК
	6.3.2 Развивање на систем за вертикална и хоризонтална комуникација и информирање помеѓу вработените, според утврдени внатрешни процедури и стандарди	6.3.2.1 Унајреден систем за електронско движење на документи
	6.3.3 Спроведување на стратешкиот и годишниот работен план за внатрешна ревизија во ДИК	6.3.3.1 Број на извештаи и извршени ревизии согласно усвоениите годишни планови за ревизија во ДИК
		6.3.3.2 % од дадениите препораки кои се спроведени
	6.3.4 Воспоставување јасен систем за мотивација на вработените	6.3.4.1 Утврдени и имплементирани механизми за мотивација на вработените
		6.3.4.2 Спроведени механизми за мотивација на вработените на годишна основа за време на изборен процес

**ПРИОРИТЕТ 7 – ИНТЕГРИРАЊЕ НА РОДОВИТЕ АСПЕКТИ
ВО АКТИВНОСТИТЕ НА ДИК**

ЦЕЛ	АКТИВНОСТ	ИНДИКАТОРИ
Цел 7.1 Интегрирање на родовите аспекти во внатрешното функционирање на ДИК	7.1.1 Усвојување на акциски план за родова еднаквост	<i>7.1.1.1 Усвоен акциски план за родова еднаквост</i>
	7.1.2 Родова сензибилизација и обуки за подигнување на свеста за родовите прашања	<i>7.1.2.1 Број на одржани обуки</i>
		<i>7.1.2.2 % на обучени вработени</i>
	7.1.3 Усвојување на политика за еднакви можности	<i>7.1.3.1 Усвоена политика за еднакви можности</i>
Цел 7.2 Интегрирање на родовите аспекти во изборните активности на ДИК	7.2.1 Прикажување на родово разделени податоци за изборниот процес (гласачи, кандидати, избрани)	<i>7.2.1.1 Број на категории на податоци што се прикажуваат како родово разделени</i>
	7.2.2 Усвојување на комуникациска стратегија за вклучување на родовите аспекти	<i>7.2.2.1 Усвоена комуникациска стратегија за интегрирање на родовите аспекти во изборните активности на ДИК</i>

РАМКА И МЕХАНИЗМИ ЗА СЛЕДЕЊЕ И РЕВИЗИЈА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

За да може да го следи остварувањето на зацртаните цели во Стратешкиот план на континуиран и ефикасен начин, покрај дефинирањето на цели и активности, како и индикатори и годишни одредници за активностите на стратешко ниво, ДИК ќе развива детални годишни оперативни планови во кои ќе бидат наведени целите и активностите на годишно ниво.

Ваквиот пристап ги вклучува следниве активности за следење и евалуација:

- Годишни извештаи за реализација на активностите од Стратешкиот план од секторите и одделенијата на ДИК, поднесени до самостојното одделение за стратешко планирање и анализа.
- Годишни планови, на крајот на секоја година, во месец декември, кои секторите на ДИК одговорни за спроведување на соодветните приоритети од Стратешкиот план, ќе ги доставуваат до самостојното одделение за стратешко планирање. Годишните планови се состојат од активности кои секторите на ДИК планираат да ги спроведат во текот на наредната година како резултат на акциските планови на Стратешкиот план, со конкретен рок и субјекти со кои ќе се соработува во спроведување на мерките.
- Годишен извештај од самостојното одделение за стратешко планирање и анализа, доставен до ДИК, за реализација на активностите од Стратешкиот план и предложените активности кои секторите на ДИК планираат да ги спроведат во текот на наредната година.

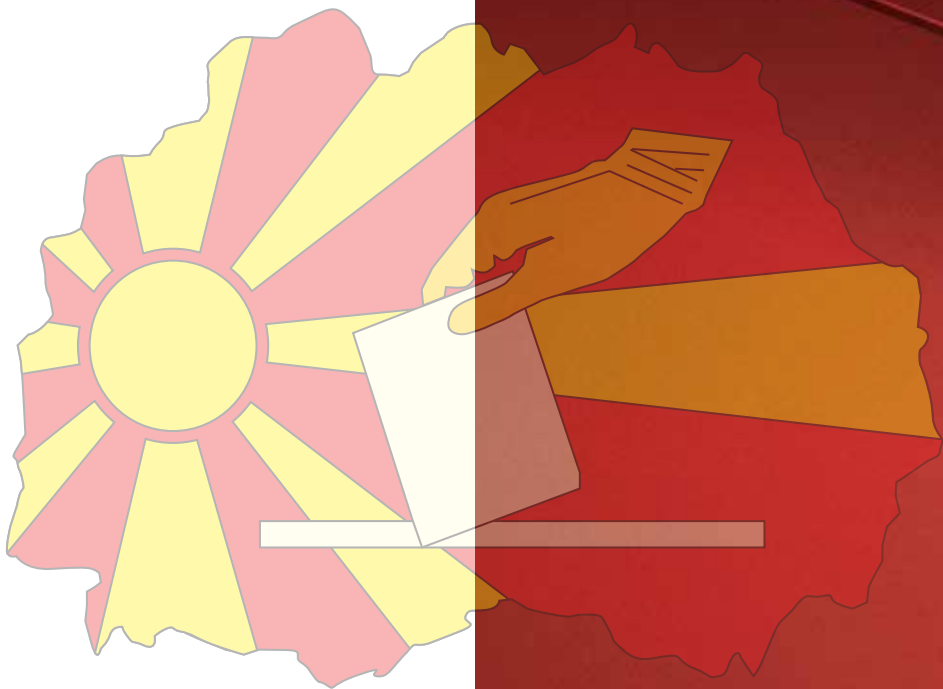
Методологијата за ревизија на Стратешкиот план ќе предвиди адаптирање на акциските планови и предлози за приоритетни мерки во согласност со препораките од спроведувањето и потребите. Тоа подразбира:

- Методологија и рокови за развој на вториот оперативен план за 2022 година.

- Методи за консултирање на напредокот според извештаите на Европската Унија и меѓународните организации, подготвени од секторот за правни и нормативни работи и самостојното одделение за стратешко планирање и анализа, со подготовка на образец за формата и содржината на годишните извештаи за спроведување на мерките на стратешкиот план.
- Годишни евалуации и анализи на процесите на оценка на спроведувањето на стратешкиот план.

Оценувањето на спроведувањето на стратешкиот план ќе се врши еднаш годишно преку тим предложен од членовите на ДИК, во соработка со генералниот секретар на ДИК. Резултатите од оценувањето ќе содржат анализа на дотогашното спроведување, информации за постигнатите цели и препораки за измена и прилагодување на оперативните планови. Извештаите и плановите ќе бидат достапни на веб-страницата на ДИК.

ПРИЛОЗИ

ПРИНЦИПИ НА РАБОТА НА ДИК

ПАРТНЕРСТВА И СОРАБОТКА

При исполнување на законски определените надлежности, ДИК остварува партнерства и соработка, согласно Изборниот законик и базирана на доверба со сите чинители во изборниот процес, вклучувајќи ги пред се:

- Министерството за финансии кое ги одобрува финансиските средства за спроведување избори и референдуми и за редовни активности на ДИК.
- Министерството за правда или поточно месните канцеларии на Министерството за правда и Управата за водење на матични книги кои за време на изборниот циклус имаат улога при собирање потписи и јавен увид во избирачкиот список.
- Министерството за внатрешни работи кое доставува податоци за изработка на избирачкиот список во текот на редовното ажурирање и кога се распишани избори. За време на изборите, исто така ја обезбедува безбедноста при дистрибуцијата на изборниот материјал, ги обезбедува избирачките места, го одржува јавниот ред и мир и обезбедува транспорт на гласачките ливчиња од/до ОИК до/од ДИК.
- Министерството за информатичко општество и администрација, кое доставува список на вработените од јавната и државната администрација од кои се врши избор на членови на изборните органи ОИК и ИО и кое е надлежно и го води Централниот регистар на население.
- Министерството за надворешни работи со кое се остварува соработка поврзана за гласањето во дијаспората (обезбедување на просторна и техничка поддршка при спроведување на гласањето во дипломатско - конзуларните претставништва и конзуларните канцеларии, дистрибуција на материјали, собирање на потписи, јавен увид во Избирачкиот список, пријави за гласање и др.
- Државната комисија за спречување на корупција, која врши проверка и ги објавува финансиските извештаи добиени од политичките партии.

- Државниот завод за статистика, кој обезбедува помош и поддршка при методолошко – техничката обработката на податоци за изработка на избирачкиот список и ги распределува гласачите според избирачки места.
- Државниот завод за ревизија, кој врши ревизија на финансиските извештаи на политичките парти и ги објавува финансиските извештаи на својата веб страница.
- Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, која носи методологија за мониторинг на изборното медиумско претставување преку радио и телевизиските програмски сервиси за време на изборните процеси и врши мониторинг на програмската шема на медиумите.
- Единиците на локална самоуправа кои обезбедуваат материјални и технички услови за работа на ОИК, обезбедуваат и исплата на финансиски надоместок за работа на членовите на ОИК и ИО за спроведување на локални избори.
- Медиумите, пред сè јавниот радио-дифузен сервис МРТ, кој има законска обврска за објавување информации од јавен карактер, соработката е во делот на информирање и едукација на граѓаните преку навремено објавување на податоци на програмите на МРТ, пред се тоа се информативни и образовни содржини во вид на аудио и видео спотови, информации и друго за опис на избирачки места, постапка за увид во избирачки список, права на граѓаните и заштита на избирачко право, процедури и постапка за гласање и друго по утврдена потреба од ДИК.
- Управниот суд, кој, како второстепен орган, преку ДИК ги обезбедува потребните податоци за одлучување во постапки по поднесени тужби за заштита на избирачко право и изборни неправилности.
- Политичките партии, кои доставуваат предлози за составување на избирачките одбори со лица предложени од политичките партии, и за регистрирање кандидати во текот на изборите. Поднесуваат и приговори за избирачкиот процес.
- Граѓанските организации, кои поднесуваат барања за издавање акредитации за набљудување на изборите, и придржување до правилата за набљудувачите.
- Меѓународните организации и институции во кои ДИК е член - Асоцијација на европски изборни комисии (АСЕЕЕО), а разменува информации со ОБСЕ/ОДИХР, Венецијанска комисија и други.

ЦЕЛНИ ГРУПИ

- Изборните органи:
 - Општински изборни комисији (ОИК)
 - Изборна комисија на Градот Скопје (ИК на ГСк) и
 - Избирачките одбори (ИО)
- Граѓани со право на глас
- Посебни категории лица (млади, ранливи групи, жени, лица од рурални и неразвиени средини, хендикепирани и сл.)
- Политички партии
- НВО и граѓанските организации вклучени во активности поврзани со изборите
- Меѓународни набљудувачи
- Претставници на домашните и меѓународните медиуми
- Меѓународна заедница присутна во земјата

ВРЕДНОСТИ КОИ ГИ ЗАСТАПУВА ДИК

Независност

Во своето работење, ДИК е независна и самостојна. Основана е со Изборниот законик. Средствата за работа на ДИК се обезбедуваат од буџетот на Република Северна Македонија и со нив ДИК располага самостојно. Претседателот, потпретседателот и членовите на ДИК ги избира Собранието со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници. За вршење на стручни, административни, организациони и технички работи на ДИК се формира стручна служба.

Стручност и професионалност

Членовите на ДИК се избираат согласно Изборниот законик. Вработените во стручната служба на ДИК имаат статус на државни службеници. Работењето на ДИК се базира на следниве принципи:

- уставност и законитост,
- транспарентност,
- одговорност,
- отчетност,
- независност,
- непристрасност.

Во своето работење ДИК се раководи согласно Уставот, законите и општоприфатените меѓународни стандарди, конвенции и добрите практики во изборите. Членовите на ДИК и стручната служба делуваат посебно и независно. Како највисок изборен орган ДИК се грижи за законитоста во подготовката и спроведување на изборите во согласност со Изборниот законик и врши надзор над работата на останатите изборни органи.

Транспарентност

Работата на ДИК е транспарентна и отворена за јавноста. Седниците на ДИК се јавни и се пренесуваат директно на јутјуб (Youtube) каналот на ДИК. ДИК ги користи сите средства за информирање на јавноста, граѓаните и учесниците во изборниот процес преку аудио и печатените медиуми и интернет алатките, како и директна комуникација. Извештаите од спроведените избори ДИК ги доставува до Собранието на РСМ и ги објавува на својата интернет страница www.sec.mk.

Непристраност

ДИК одлучува самостојно, непристрасно, според утврдени факти, согласно законските одредби и подзаконските акти. ДИК одговорно и навремено ги презема и спроведува сите потребни дејствија и активности неопходни за носење на законски одлуки.

Одговорност

ДИК редовно спроведува самоевалуирање, со цел собирање искуства заради унапредување на изборниот процес. На тој начин се зголемуваат ефикасноста и ефективноста, како и се надминуваат евентуалните неправилности. При организирање на изборите, ДИК ги применува и општоприфатените стандарди, конвенциите за изборните прашања и меѓународно признатите добри практики.

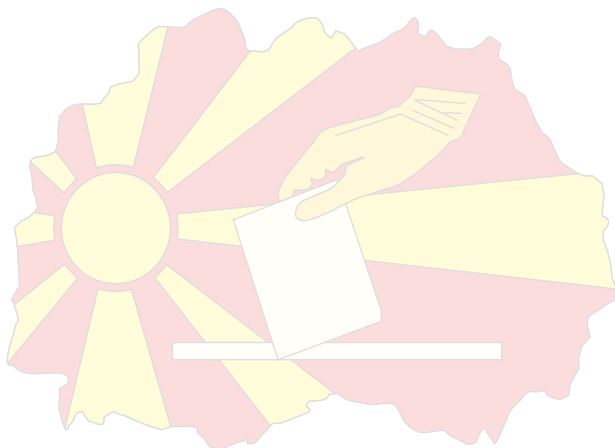
Инклузивност

Работата на ДИК е јавна и отворена за сите учесници и набљудувачи во изборниот процес. При креирањето на своите политики, ДИК соработува со другите државни органи и институции, со меѓународните институции и организации и со невладиниот и граѓанскиот сектор, со цел обезбедување инклузивност во процесот.

ПРАВНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА ДИК

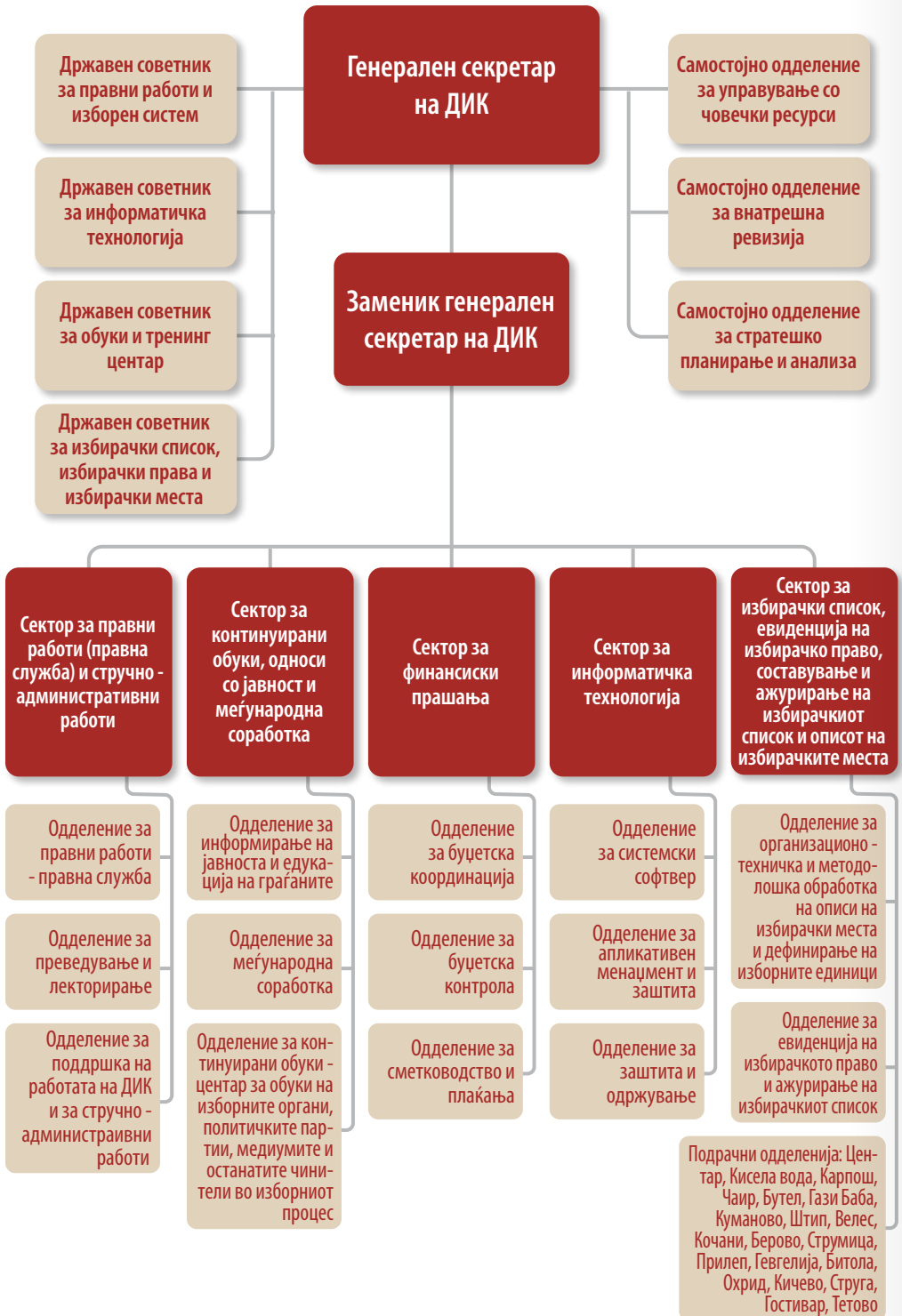
Врз основа на член 31 став 2 точка 27 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“, бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14, 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16, 142/16, 67/17, 125/17, 35/18, 99/18, 140/18, 208/18, 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/19 и 42/20) Државната изборна комисија има:

- Правилник за внатрешна организација и делокруг на работа на Стручната служба на Државната изборна комисија, број 01-135/1 на 14. 03. 2008 година, број 02- 3991/1 од 14. 09. 2009 година, број 02- 3991/8 од 22. 12. 2009 година, 01-297/1 од 22.02.2011 година и 04-2903/2 од 07.11.2019 година;
- Правилник за систематизација на работните места во стручната служба на Државната изборна комисија, бр. 01-1534/1 од 15.10.2015 година и
- Правилник за изменување и дополнување на правилникот за систематизација на работните места во стручната служба на Државната изборна комисија, бр. 01-219/1 од 26.01.2016 година и 04-2903/3 од 07.11.2019 година. Во овој правилник се утврдени и опишани работните места на административните службеници (државни) и помошно – технички лица, распоредени по организациони единици согласно Правилникот за внатрешна организација на стручната служба на Државната изборна комисија:

ОРГНОГРАМ НА ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА СТРУЧНАТА СЛУЖБА НА ДИК

Во централната канцеларија на ДИК во Скопје се вработени 37 административни службеници на неопределено време и 3 службеници на определено време до 31.12.2021 година, додека пак во подрачните одделенија се вработени 62 административни службеници на неопределено време.

**МАПА НА ПОДРАЧНИ
ОДДЕЛЕНИЈА И КАНЦЕЛАРИИ**

**ОПШТИНИ НА
ГРАД СКОПЈЕ**

1. Чаир
2. Гази Баба
3. Аеродром
4. Центар
5. Кисела Вода
6. Бутел
7. Шуто Оризари
8. Карпош
9. Горче Петров
10. Сарај

ЛИСТА НА ПОДРАЧНИ ОДДЕЛЕНИЈА И КАНЦЕЛАРИИ:

1. Подрачно одделение Центар и канцеларија во општина Аеродром, со надлежност за општините: Центар и Аеродром,
2. Подрачно одделение Кисела Вода и канцеларија во општина Зелениково, со надлежност за општините: Кисела Вода,
3. Подрачно одделение Карпош и канцеларии во општините Ѓорче Петров и Сарај, со надлежност за општините: Карпош, Ѓорче Петров и Сарај,

4. Подрачно одделение Чаир со надлежност за општината Чаир,
5. Подрачно одделение Бутел и канцеларија во општина Шуто Оризари, со надлежност за општините: Бутел, Шуто Оризари и Чучер Сандево,
6. Подрачно одделение Гази Баба и канцеларии во општините Арачиново и Петровец, со надлежност за општините: Гази Баба, Арачиново, Илинден и Петровец,
7. Подрачно одделение Куманово и канцеларии во општините Крива Паланка, Кратово и Липково, со надлежност за општините: Куманово, Крива Паланка, Кратово, Старо Нагоричане, Ранковци и Липково,
8. Подрачно одделение Штип и канцеларии во општините Свети Николе и Пробиштип, со надлежност за општините: Штип, Свети Николе, Пробиштип, Карбинци и Лозово,
9. Подрачно одделение Велес и канцеларии во општините Кавадарци и Неготино, со надлежност за општините: Велес, Чашка, Градско, Кавадарци, Росоман, Неготино и Демир Капија,
10. Подрачно одделение Кочани и канцеларија во општината Веница, со надлежност за општините: Кочани, Веница, Чешиново - Облешево и Зрновци,
11. Подрачно одделение Берово и канцеларија во општината Делчево, со надлежност за општините: Берово, Пехчево, Делчево и Македонска Каменица,
12. Подрачно одделение Струмица и канцеларија во општина Радовиш, со надлежност за општините: Струмица, Василево, Босилово, Ново Село, Радовиш и Конче,
13. Подрачно одделение Прилеп и канцеларија во општина Крушево, со надлежност за општините: Прилеп, Крушево, Кривогаштани и Долнени,
14. Подрачно одделение Гевгелија и канцеларија во општина Валандово, со надлежност за општините: Гевгелија, Валандово, Дојран и Богданци,
15. Подрачно одделение Битола и канцеларии во општините Ресен и Демир Хисар, со надлежност за општините: Битола, Ресен, Демир Хисар, Могила и Новаци,
16. Подрачно одделение Охрид со надлежност за општините: Охрид и Дебарца
17. Подрачно одделение Кичево и канцеларија во општина Македонски Брод, со надлежност за општините: Кичево, Македонски Брод и Пласница,
18. Подрачно одделение Струга и канцеларија во општина Дебар, со надлежност за општините: Струга, Дебар, Вевчани и Центар Жупа,

19. Подрачно одделение Гостивар и канцеларии во општините Врапчиште и Маврово и Ростуше, со надлежност за општините: Гостивар, Врапчиште и Маврово и Ростуше,

20. Подрачно одделение Тетово и канцеларии во општините Јегуновце и Боговиње, со надлежност за општините: Тетово, Боговиње, Брвеница, Желино, Теарце и Јегуновце.

Бр. _____
17. 03. 2021 год.

Државна изборна комисија
Претседател
Александар Даштевски

